

Eidene Røde Kors Sentrene AS
Hølgerødveien 100
3145 TJØME

Att.:

Saksbehandler: Ronny Angel Løvstad,
Vår ref.: 25/4996-7
Deres ref.:
Dato: 01.12.2025

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av Røde Kors Sentrene AS. Temaet for tilsynet er verifisering av innfesting, taustramming, teknisk sikkerhet til zipline og beredskap.

Tilsynet ble varslet 21. august 2025, og virksomheten sendte dokumentasjon 19. september 2025. Tilsynet ble gjennomført på vårt kontor ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon fra dere.

Vårt tilsynslag besto av Ronny Angel Løvstad (tilsynsleder) og Jan Bøen (medrevisor).

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Røde Kors Sentrene AS har driftstillatelse for en vannrutsjebane og zipline med navn «Heksespranget».

Basert på innsendt dokumentasjon har vi funnet avvik fra kravene i tivoliforskriften som gjelder temaene som var formålet til dette tilsynet.

Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om rutiner for drift og kontroll

Vi har fattet følgende vedtak:

Røde kors sentrene AS må innen 17. desember 2025 dokumentere:

Postadresse:
Postboks 7113 St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresser:
C.J. Hambros plass 2D, 0164 Oslo
Havnegata 9, PIR 2, 7010 Trondheim

Telefon: 22 99 59 00
www.sjt.no
post@sjt.no

- Sikkerhetsfaktor for ståltau
Dokumentasjon som viser at sikkerhetsfaktoren er minst 3 ved maksimal belastning (3 kN punktlast midt på spennet), jf. NS-EN 15567-1:2015 punkt 4.3.2.3.5.
- Sikkerhetsfaktor for fjellfester
Dokumentasjon som viser at uttrekksstyrken for fjellfester er minst 4 ganger den påførte belastningen, jf. NS-EN 15567-1:2015 punkt 4.3.3.2.
- Stramming av zipline
Målt verdi for taustramming og beskrivelse av metode for stramming.
- Bremsesystem
Beskrivelse av aktivt og passivt bremsesystem som benyttes på ziplinen.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen 17. desember 2025.

Hva regelverket sier

Tivoliforskriften § 2-2 sier at en fornøylesinnretning som er konstruert og drives i tråd med en anerkjent standard, anses å ha et akseptabelt sikkerhetsnivå. Hvis innretningen har risikoaspekter som ikke er dekket av standarden, må disse vurderes særskilt. Det skal gjennomføres risikovurderinger etter en anerkjent metode. Virksomheten kan også dokumentere at innretningen har tilsvarende sikkerhetsnivå som en anerkjent standard, eller oppfyller kravene i utkast til internasjonal standard.

Tivoliforskriften § 3-5 andre ledd, er slik:

“For innretninger der det finnes en beskrivelse av kontroll og vedlikehold fra leverandøren, skal denne beskrivelsen følges. I tillegg skal virksomheten vurdere om det trengs ytterligere kontroll og vedlikehold eller kortere intervaller enn det leverandøren har anbefalt.”

Tivoliforskriften § 3-6 første ledd bestemmer at “[f]ør en innretning tas i bruk for publikum, skal det føres nødvendig kontroll med at den er i driftssikker stand, og at alle sikkerhetsfunksjonene virker som de skal”.

Standarden NS-EN 15567-1:2015 punkt 4.3.2.3.5 kalkulasjon stiller krav til beregninger for konstruksjoner som skal brukes. I fjerde ledd fremgår det at det skal benyttes en sikkerhetsfaktor på 3 i forhold til den minste bruddlasten for ståltau.

Standarden NS-EN 15567-1:2015 punkt 4.3.3.2 sier at når berg brukes som bærende struktur, skal uttrekksstyrken til forankringen være minst 4 ganger den påførte belastningen.

Hva vi fant under tilsynet

I brev av 21. august 2025 ba vi om dokumentasjon på følgende punkter:

1. Beskrivelse av zipline-komponenter, herunder:
 - Wiretau (type, dimensjon og bruddstyrke / tausertifikat)

- Forankringspunkter (type og plassering)
- Fjellfester (type, antall og plassering)
 - Bremsesystem (type og plassering)

2. Dokumentasjon av tilstrekkelig utravningsfaktor, herunder:

- Maksimal belastning under bruk (ved 3 kN punktlast midt på spennet)
- Beregnet utravningsstyrke for fjellfester (kN)
- Sikkerhetsfaktor for fjellfester ved utriving (minst 4)
- Vurdering av fjellkvalitet

3. Taustramming og wireinstallasjon, herunder:

- Metode for stramming
- Målt stramming

Virksomheten har sendt inn følgende dokumentasjon den 19 september 2025:

- Beskrivelse av ziplinen Heksespranget (*beskrivelse ZIP-line - Heksesprang.pdf*)
- Skisser av ziplinen i to deler (*heksespranget - skisse-del 1.pdf* og *heksespranget - skisse - del 2.pdf*)
- Samledokument med tekniske opplysninger (*underlag heksespranget - wire etc.pdf*)
- Dokumentasjon på tauet som brukes (*dokumentasjon Scanrope.pdf*)

Ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon har vi observert at følgende mangler:

- Dokumentasjon som viser at sikkerhetsfaktoren på tauet er på minst 3
- Dokumentasjon som viser at utravningsfaktoren for fjellfester er på minst 4
- Beskrivelse av forankringspunkter (både type og plassering)

Vår vurdering

Virksomheten skal dokumentere at ziplinen er i driftssikker stand før den tas i bruk, og at alle sikkerhetsfunksjoner virker som de skal, jf. tivoliforskriften § 3-6 første ledd. I tillegg skal virksomheten følge leverandørens anbefalinger for kontroll og vedlikehold, og vurdere om det trengs ytterligere tiltak, jf. tivoliforskriftens § 3-5 andre ledd. Ziplinen og høydeparken for øvrig skal ha et akseptabelt sikkerhetsnivå, jf. tivoliforskriftens § 2-2.

Ziplinen er en fornøylesinnretning som utsetter brukeren for høy fart og potensielt store belastninger. For å sikre at innretningen er trygg, må det dokumenteres at konstruksjonen tåler belastningen med tilstrekkelig margin. Dette er særlig viktig for tau og forankringer, som er kritiske komponenter i systemet. Når slike komponenter ikke er dokumentert med beregninger eller målinger, kan ikke sikkerheten verifiseres og videre vurderes. Det er ikke tilstrekkelig å vise til generelle beskrivelser eller bilder – det må foreligge konkrete tall og metoder som viser at sikkerhetskravene er oppfylt. Det skal også beskrives hvilket bremsesystem man har på zipline.

Virksomheten har ikke dokumentert at tauet har tilstrekkelig sikkerhetsfaktor, og det er ikke gjort beregninger med 3 kN som utgangspunkt. Det er heller ikke dokumentert at fjellfestet har tilstrekkelig uttrekksstyrke. Det mangler målt stramming og beskrivelse av metode. Dokumentasjonen som er sendt inn består hovedsakelig av bilder og generelle beskrivelser, og oppfyller ikke kravene til teknisk dokumentasjon.

Vi har ikke mottatt noen uttalelse til vårt varsel om vedtak.

Virksomheten har ikke dokumentert at ziplinen har et akseptabelt sikkerhetsnivå. Uten å ha beskrevet bremsesystem, utført beregninger og målinger som viser at kravene til sikkerhetsfaktor og stramming er oppfylt, kan det ikke vises at innretningen er i driftssikker stand før oppstart. Dette er et avvik fra tivoliforskriften § 2-2, § 3-5 andre ledd og § 3-6 første ledd.

Andre forhold og veiledning

Vi har notert oss at i inspeksjonsrapport fra 2025 så foreligger det ikke noen rapport fra geolog under punktet om fjell. Det anbefales at dere vurderer behovet for å innhente geologisk vurdering slik at man ikke får gjentatt avvik på dette punktet under inspeksjonen.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

01.12.2025

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Ronny Angel Løvstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16